

1987, 2. června – Sdělení VONS č. 650 „Pozitivní vývoj v trestní věci proti ing. T. Hradílkovi a spol.“ o překvalifikování jednání Rudolfa Berezy a Tomáše Hradílka z trestného činu výtržnictví na přečin proti veřejnému pořádku a o vrácení zabavených věcí obviněným.

Jak jsme již oznámili (viz naše sdělení č. 636 a 637)¹, rozvinuli Ing. Tomáš Hradílek a Rudolf Bereza při prvomájovém průvodu v Olomouci transparent s nápisem „Charta 77 vybízí k občanské kuráži“. Spolu s Michalem Mrtvým, který událost filmoval, byli na několik dnů uvězněni. Tomáš Hradílek byl dokonce jeden den ve vazbě prokurátora. Všichni tři byli obviněni z trestného činu výtržnictví podle § 202 odst. 1, 2 trestního zákona. Na základě rozhodnutí vyhledávacího orgánu okresní správy Veřejné bezpečnosti v Olomouci nadporučíka Ot[t]y Sedláčka bude stíhaná činnost Tomáše Hradílka a Rudolfa Berezy nadále posuzována mírněji, a to jako přečin proti veřejnému pořádku podle § 6 písm. a zákona č. 150/69 Sb.² Uzná-li je soud vinnými ve smyslu tohoto ustanovení, mohou být odsouzeni až na tři měsíce odnětí svobody s peněžitým trestem do 5000 Kčs. Není nám však známo, zda k překvalifikování stíhaného jednání došlo i u Michala Mrtvého.

K dalšímu pozitivnímu kroku v této trestní věci došlo pak dne 28. 5. 1987: příslušníci SNB vrátili Rudolfu Berezovi, Tomáši Hradílkovi a Michalu Mrtvému všechny věci, které byly odňaty při domovních prohlídkách, provedených v jejich bytech dne 1. 5. 1987. Michalu Mrtvému byla vrácena i odňatá kamera.³ Pouze transparent s nápisem nebyl vrácen: příslušníci SNB to vysvětlili tak, že ve věci se dále jedná, neboť není jasné, komu mají transparent vrátit, když jeho vrácení požadují jak Rudolf Bereza, tak i Tomáš Hradílek.

Ještě před změnou právní kvalifikace a vrácením věcí zaslal Tomáš Hradílek ministerskému předsedovi L. Štrougalovi dopis, v němž si stěžuje na to, že dne 11. 5. 1987 v době, kdy dům,

v němž žije se svou rodinou a příbuznými, byl prázdný, vnikli do domu neoprávněně příslušníci SNB a vykonali tajnou prohlídku.⁴

Positivní změny v této trestní věci konstatujeme s uspokojením, zároveň však požadujeme, aby trestní stíhání všech tří obviněných bylo zastaveno.^a

Informace o Chartě 77, r. 10, 1987, č. 8, s. 15–16.

POZNÁMKY

¹ Dokumenty č. 639 a 640. K případu viz dále sdělení VONS č. 651, 660, 663, 664, 684 a 686, dokumenty č. 654, 663, 666, 667, 687 a 689.

² Viz upozornění vyhledávacího orgánu SNB – obvodního oddělení VB I Olomouc 1 npor. Otty Sedláčka R. Berezovi a T. Hradílkovi o změně právní kvalifikace jejich věci z 22. 5. 1987. OS v Olomouci, soudní spis k případu Rudolfa Berezy a Tomáše Hradílka, sign. 6 T 139/87.

³ Michal Mrtvý k tomu uvedl: „*Akce s transparentem jsem se zúčastnil jako pozorovatel, nebylo mým úkolem to dokumentovat, byla to pro mne spíše osobní výzva. Samozřejmě žádný záznam se nedochoval, film byl zničen v průběhu vyšetřování.*“ Viz mailovou zprávu Michala Mrtvého Josefu Hallovi z 23. 1. 2010.

Protokoly o vrácení věci jsou uloženy in: tamtéž.

⁴ Okolnosti domovní prohlídky popisuje text „Operace ‚železo‘ v Lipníku nad Bečvou“: „*Rodina ing. Tomáše Hradílka žije v Lipníku nad Bečvou ve velkém domě, který před válkou postavil otec Tomáše Hradílka. Je v něm něko-*

---

^a Redakce Informací o Chartě 77 ke sdělení připojila následující poznámku: „*Jmenovaní moravští dělníci napsali dne 10. 5. 1987 předsedovi federální vlády Lubomíru Štrougalovi dopis, v němž ho upozorňují, že Charta 77 je občanské hnutí, které působí v naší společnosti na bázi zákonnosti, a připomínají, že vztyčení transparentu s výzvou k občanské kuráži má on osobně považovat za konkrétní příspěvek k principům přestavby společnosti, neboť tím jen vyjádřili věrnost myšlenkám pokroku, svobody a demokracie.*

V závěru svého dopisu žádají dr. Štrougala, aby zajistil: Zastavení trestního stíhání; úplnou morální satisfakci a finanční odškodnění za dobu strávenou ve vězení; navrácení všech věcí, které byly při domovních prohlídkách zabaveny; navrácení transparentu a kamery; ukončení dozoru, který nad nimi vykonávají pracovníci StB; plné respektování svého soukromí.“ Informace o Chartě 77, r. 10, 1987, č. 8, s. 15–16.

lik bytů, v nichž bydlí asi 15 lidí, všichni jsou příbuzní. Příslušníci SNB, kteří 1. 5. prováděli u Hradílků domovní prohlídku, jistě litovali, že nemají právo prohlížet další byty domu a společné prostory jako kůlny, přístavky apod. Snad hledali barvu, kterou byl napsán transparent do prvomájového průvodu ‚Charta 77 vybízí občanské kuráži‘, snad chtěli odnést něco jiného, nebo naopak do bytu Hradílkových něco přidat. Faktem zůstává, že dne 11. 5. 1987 blokovali, tj. sledovali, hlídali na pracovišti apod. všechny obyvatele domu. Stará matka Tomáše Hradílka byla pozvána na zdravotní kontrolu do nemocnice, jejíž hodnověrnost byla velmi pochybná. Dcera Tomáše Hradílka, která se vrátila od lékařky v 9:30 hodin z vyučování (navštěvuje gymnázium), byla odvezena na Bezpečnost a tam jakoby několik hodin vyslýchána, i když jí není ještě 18 let. Tomáš Hradílek se domnívá, že během těchto policejních manévřů se členy jeho rodiny vnikli příslušníci SNB neoprávněně do jeho bytu a do dalších prostor domu. V padesátých letech se tomu říkalo ‚operace železo‘.“ Informace o Chartě, r. 10, 1987, č. 7, s. 26.